

Educació Química EduQ: anàlisi de les seccions i dels articles publicats en els primers vuit números

AURELI CAAMAÑO I FINA GUITART

Societat Catalana de Química

RESUM

Aquesta comunicació analitza els articles publicats en els primers vuit números de la revista *Educació Química EduQ*, que publica la Societat Catalana de Química amb el suport de l'Institut d'Estudis Catalans, des del punt de vista de la secció en la qual s'emmarquen, el nivell educatiu al qual s'adrecen, la llengua en la qual estan escrits i la procedència geogràfica del centre de treball de l'autor o dels autors.

PARAULES CLAU

Revista de química, ensenyament de la química, anàlisi d'articles.

INTRODUCCIÓ

L'objectiu d'aquesta comunicació és realitzar una anàlisi del contingut de la revista *Educació Química EduQ* fins al número vuit (febrer 2011) per donar a conèixer les característiques del contingut d'aquesta revista pel que fa al nombre d'articles publicats en cada secció, la llengua, el nivell educatiu i la procedència dels articles. Els resultats d'aquesta anàlisi, a més d'aportar informació al lector en relació amb els números d'*Educació Química EduQ* publicats fins a l'actualitat, constituïran el punt de partida per realitzar, en el futur, una reflexió respecte a la descripció de cadascuna de les seccions de la revista i una revisió i adequació d'aquestes descripcions.

NOMBRE D'ARTICLES PUBLICATS EN CADA SECCIÓ

La revista *Educació Química EduQ*, publicada per la Societat Catalana de Química, va néixer l'any 2008. Fins ara, s'han publicat vuit números: el primer, pel juliol de 2008; els sis següents, pel febrer, pel juny i per l'octubre de 2009 i de 2010, i l'últim, pel febrer de 2011. En total, en aquest primers vuit números, s'han publicat seixanta-dos articles, la qual cosa ens dona una mitjana de 7,7 articles per número. La revista compta amb quinze seccions. Això significa que, si es publiqués el mateix nombre d'articles en cadascuna de les seccions, hi hauria d'aparèixer un article cada dos números, aproximadament. En vuit números, doncs, s'haurien d'haver publicat quatre articles en cada secció. Això no passa perquè hi ha seccions per a les quals es reben més articles que per a d'altres. En aquest sentit, la taula 1 mostra el nombre d'articles publicats en cada secció en aquests primers vuit números.

TAULA 1
*Nombre d'articles publicats en cada secció d'Educació Química EduQ
en els primers vuit números*

<i>Secció</i>	<i>Nombre d'articles publicats</i>	<i>Percentatge</i>
«Actualitat química»	2	3,2 %
«Projectes curriculars»	2	3,2 %
«Innovació a l'aula»	3	4,8 %
«Conceptes i models químics»	6	9,7 %
«Estratègies i recursos didàctics»	8	12,9 %
«Treball pràctic al laboratori»	9	14,5 %
«Noves tecnologies»	4	6,4 %
«Història i naturalesa de la química»	4	6,4 %
«Química i societat»	7	11,3 %
«Química i educació ambiental»	3	4,8 %
«Recerca en didàctica de la química»	5	8,1 %
«Formació del professorat»	1	1,6 %
«Treballs de recerca dels alumnes»	4	6,4 %
«Química i altres ciències»	1	1,6 %
«Llenguatge i terminologia»	3	4,8 %
	62	100 %

Observem que en cinc de les seccions s'han publicat més articles que la mitjana: «Treball pràctic al laboratori» (9), «Estratègies i recursos didàctics» (8), «Química i societat» (7), «Conceptes i models» (6) i «Recerca en didàctica de la química» (5). En tres de les seccions s'han publicat quatre articles: «Noves tecnologies», «Història i naturalesa de la química» i «Treballs de recerca dels alumnes». I en set de les seccions

s'han publicat menys de quatre articles: «Química i educació ambiental» (3), «Innovació a l'aula» (3), «Llenguatge i terminologia» (3), «Projectes curriculars» (2), «Actualitat química» (2), «Formació del professorat» (1) i «Química i altres ciències» (1).

LLENGUA, NIVELL EDUCATIU I PROCEDÈNCIA DELS ARTICLES

Educació Química EduQ publica articles preferentment en català, però també en castellà, francès, portuguès, italià i anglès. En general, s'intenta que, dels vuit articles de cada número, com a mínim cinc siguin en català, i la resta, en altres llengües. La taula 2 mostra el nombre d'articles que han estat publicats en cada una de les llengües en aquests primers vuit números. Es pot apreciar que la majoria dels articles ha estat publicada en català (62,9 %); després, en castellà (19,3 %) i en portuguès (9,7 %), les llengües en les quals s'han publicat més articles després de la catalana.

TAULA 2
Nombre d'articles publicats en cada una de les llengües que s'accepten

<i>Llengua</i>	<i>Nombre d'articles</i>	<i>Percentatge</i>
Català	39	62,9 %
Castellà	12	19,3 %
Portuguès	6	9,7 %
Anglès	4	6,4 %
Francès	1	1,6 %
Italià	0	0 %
	62	100 %

La majoria dels articles publicats fa referència al nivell secundari, si bé s'han publicat tres articles per als nivells primari i infantil, mentre que tres articles més són estudis, experiències o propostes didàctiques portades a terme a la universitat.

La procedència geogràfica dels centres de treball dels autors es mostra a la taula 3, on es pot observar que el 58,1 % dels articles procedeix d'autors que treballen a Catalunya; un 17,7 %, a la resta de les comunitats autònomes (un 4,8 % procedeix de València, mentre que no n'hi ha cap de les Illes Balears). De la resta dels països, sobresurten el Brasil (8,1 %) i Mèxic (4,8 %).

TAULA 3
Procedència dels articles publicats a Educació Química EduQ

<i>País o comunitat autònoma del centre de treball de l'autor o dels autors</i>	<i>Nombre d'articles</i>	<i>Percentatge</i>
Espanya	47	75,8 %
Catalunya	36	58,1 %
València	3	4,8 %
Madrid	4	6,5 %
Andalusia	2	3,2 %
Galícia	1	1,6 %
País Basc	1	1,6 %
Mèxic	3	4,8 %
Estats Units d'Amèrica	1	1,6 %
Brasil	5	8,1 %
Portugal	1	1,6 %
Regne Unit	2	3,2 %
Alemanya	1	1,6 %
Polònia	1	1,6 %
Bèlgica	1	1,6 %
	62	100 %

CONCLUSIONS

– Les seccions en les quals s'han publicat més articles són «Treball pràctic al laboratori» (9), «Estratègies i recursos didàctics» (8), «Química i societat» (7), «Conceptes i models» (6) i «Recerca en didàctica de la química» (5). Les seccions en les quals s'han publicat menys articles són «Projectes curriculars» (2), «Actualitat química» (2), «Formació del professorat» (1) i «Química i altres ciències» (1).

– La majoria dels articles correspon a l'ensenyament de la química a nivell secundari, si bé s'han publicat també alguns articles per al nivell primari i infantil i per a la universitat.

– El 62,9 % dels articles ha estat escrit i publicat en català; el 19,3 %, en castellà; el 9,7 %, en portuguès; el 6,4 %, en anglès, i l'1,6 %, en francès.

– El 51,8 % dels articles ha estat enviat per professors que treballen a Catalunya i un 17,7 % és de la resta de les comunitats autònomes. Un 4,8 % procedeix de València, mentre que no n'hi ha cap de les Illes Balears. De la resta dels països, sobresurten el Brasil (8,1 %) i Mèxic (4,8 %).

Cal tenir en compte que en aquesta primera etapa de la revista molts articles han estat encarregats als autors pels editors. Esperem que a partir del número 11 (el 9 i el 10 són, com el 8, monografies fetes amb motiu de l'Any Internacional de la Química) s'incrementi el nombre d'articles rebuts espontàniament, de manera que us convidem a enviar articles per als propers números.

NOTA DELS AUTORS

Els vuit números d'*Educació Química EduQ* analitzats en aquesta comunicació es poden consultar al portal de publicacions de l'Institut d'Estudis Catalans, a l'adreça web següent:

http://publicacions.iec.cat/PopulaFitxa.do?moduleName=novetats_editorials&subModuleName=&idCatalogacio=6128.